

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Motion 2003:53 av Andres Käärik m fl (fp) om att bättre ta tillvara sjukvårdens behov vid högskoleutbildningar

Föredragande landstingsråd: Lars Dahlberg

Ärendet

Motionärerna föreslår att nya samverkansformer mellan Karolinska institutet och vården ska utvecklas för att utveckla vårdutbildningarnas innehåll och utbildningarnas dimensionering.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Vården har de senaste åren haft en stark utveckling inom både forskning och nya behandlingsmetoder. Det är förstås glädjande att vi är i framkanten och ledande på många områden inom sjukvården. Den allt snabbare takten på nya vårdlösningar och den allt intensivare forskningen ställer förstås krav på att vårdutbildningen hänger med i utvecklingen.

SLL och vissa andra landsting var med och träffade avtal med staten den 13 juni 2003, om samarbete om grundutbildning av läkare, medicinsk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården. Det centrala ALF-avtalet (avtal läkare forskning) trädde i kraft den 1 januari 2004. Det kompletterades med regionala avtal mellan berörda landsting och universitet. Det regionala avtalet mellan SLL och Karolinska Institutet (KI) behandlades av landstingsfullmäktige den 9 mars 2004. Avtalet omfattar alla utbildningar inom KI med vårdinriktning. Avtalet innebär att man arbetar tillsammans inom olika

Bilagor

- | | | |
|---|---------------------------------|------------|
| 1 | Motion | |
| 2 | Södertälje sjukhus yttrande | 2003-10-20 |
| 3 | Norrtälje sjukhus AB:s yttrande | 2004-01-27 |

grenar i vårdutbildningen. De olika utbildningarna möts i den kliniska vardagen för att skapa förståelse för varandras arbetsområden.

Det är av allra största vikt att ta tillvara vårdens snabba utveckling inom både forskning och vårdmetoder. Arbetet är påbörjat sedan i våras och det är av det skälet alldeles för tidigt att göra någon utvärdering. Allt tyder hittills på att det pågående arbetet ger gott resultat.

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 27 oktober 2004.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 9 november 2004.

Vid behandlingen i landstingsstyrelsen yrkades bifall dels till landstingsrådsberedningens förslag, dels till m-, fp- och kd-ledamöternas förslag.

Landstingsstyrelsens beslut fattades utan omröstning.

M- fp- och kd-ledamöterna reserverade sig:

”Landstingsfullmäktige föreslås besluta *att* bifalla motionen.

Det är viktigt att forskning, utbildning och sjukvård samarbetar. Detta för att sjukvården ska kunna ta tillvara landvinningar inom den medicinska forskningen. Vårdens företrädare måste därför få kunskap om vad som finns i forskningsfronten. På motsvarande sätt måste forskningssamhället få vetskap om vilka önskemål och funderingar som finns hos patienter och personal om tänkbara forsknings- och utvecklingsområden. Dessutom är det viktigt att frågor som rör utbildning diskuteras. Det kan gälla hur ny kunskap ska föras ut och vilka behov av utbildningar som finns inom vården. På övergripande nivå finns ett väl fungerande samarbete i forsknings- och utbildningsfrågor mellan Karolinska institutet och sjukvården.

Det måste finnas mötesplatser där företrädare för forskning, utbildning och vård kan diskutera dessa frågor. Särskilt viktigt är det att vårdpersonal som är verksam inom vardagssjukvården kommer till tals. Samarbetet kan utvecklas på olika sätt. Några exempel är att inrätta en informationsbank där vårdpersonal kan lämna förslag till Karolinska institutet om forsknings- och utvecklingsprojekt. Förslagen kan utgöra grund för val av ämnen till

kandidat- eller magisterexamen. En modell måste utarbetas för kunskapsutbyte och kunskapsöverföring. Kunskap som tas fram i olika arbeten kan exempelvis spridas genom att olika workshops anordnas.”

Ärendet och dess beredning

Andres Käärik m fl (fp) har i en motion (bilaga), väckt den 9 september 2003, föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta att utveckla nya samverkansformer mellan Karolinska institutet och vården för att utveckla vårdutbildningarnas innehåll och utbildningarnas dimensionering.

Yttranden har inhämtats från Norrtälje sjukhus AB och Södertälje sjukhus. Danderyds sjukhus AB, Huddinge Universitetssjukhus AB, Karolinska sjukhuset och Södersjukhuset AB har avstått från att yttra sig.

Utskottsbehandling

Hälso- och sjukvårdsutskottet har den 30 mars 2004, enligt förvaltningens förslag, föreslagit landstingsstyrelsen besluta att avge följande yttrande.

”Staten och vissa landsting träffade den 13 juni 2003 avtal om samarbete om grundutbildning av läkare, medicinsk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården. Det centrala ALF-avtalet som trädde i kraft 1 januari 2004, kompletteras med regionala avtal mellan berörda landsting (regioner) och universitet. Regionalt avtal ska föreligga den 1 april för att det centrala ALF-avtalet ska äga fortsatt giltighet gentemot berört landsting. Det regionala avtalet mellan Karolinska institutet (KI) och Stockholms läns landsting behandlades vid landstingsstyrelsen 04-02-17. Samverkan omfattar, utöver läkarutbildningen alla utbildningar inom KI med inriktning mot vården. Genom att föra samman olika utbildningar i den kliniska vardagen skapas förutsättningar för större förståelse mellan olika professioner.

Samarbetet mellan KI och SLL (Stockholms läns landsting) ska organiseras utifrån tre nivåer. Den översta nivån avser den högsta ledningen för båda organisationerna dvs, landstingets tjänstemannaledning och universitetsledningen från KI. Tjänstemannaledningen i landstinget är ansvarig för att landstingets politiska ledning hålls informerad om samarbetet och att frågor om strategisk betydelse underställs den politiska nivån för erforderliga beslut. Därpå följer den nivå som svarar för verksamhetsledning och verksamhetssamordning, dvs sjukhus och motsvarande för närsjukvård. Den tredje nivån avser kliniknivån och för andra verksamheter jämförbara nivåer

LS 0309-2402

Genom denna samverkan anser förvaltningen att vårdutbildningarna ges möjlighet att utvecklas i samverkan med vårdens utveckling.”

M-, fp- och kd-ledamöterna reserverade sig till förmån för sitt förslag att bifalla motionen.

Norrtälje sjukhus AB har avgett yttrande den 27 januari 2004 (bilaga).

Södertälje sjukhus har avgett yttrande den 20 oktober 2003 (bilaga).

Bilagor

Motionen

Utvecklingen inom sjukvården går snabbt. Forskningsaktiviteten är intensiv. Nya medicinska behandlingsmetoder införs fortlöpande. Den medicinska utvecklingen medför ofta att behandlingar kan ges på en annan vårdnivå än tidigare. Utvecklingen kan också innebära att andra personalkategorier kan utföra behandlingen. För att vården ska kunna svara upp till detta måste förändringar ske i vårdens organisation och i utbildningarna för vårdpersonal.

För att forskning, utbildning och sjukvård ska kunna samarbeta för att hålla jämna steg med utvecklingen behövs nya former av samverkan mellan Karolinska institutet och sjukvården. Den nya samverkansorganisationen måste involvera större grupper av vårdpersonal än hittills. Den som ordnar utbildningen måste veta vilka utbildningsbehov som vården har. Nya utbildningsbehov måste kunna mötas snabbt. Vårdens företrädare måste likaså ha en god inblick i vad som finns i forskningsfronten.

Det bör ske genom ett nära samråd mellan Karolinska institutet och företrädare för vården. Det kan ske genom att möten och konferenser anordnas regelbundet. Då kan parterna få kunskap om framtida utbildningsbehov och vårdens företrädare får möjlighet att direkt påverka vårdutbildningarnas innehåll och dimensionering.

Landstingsfullmäktige föreslås besluta

att utveckla nya samverkansformer mellan Karolinska institutet och vården för att utveckla vårdutbildningarnas innehåll och utbildningarnas dimensionering

Stockholm den 9 september 2003

Andres Käärik

Carl-Anders Ifvarsson

Lennart Rohdin

Margareta Blombäck

Södertälje sjukhus yttrande

Vi vill stödja huvudtanken i motionen att

- "sjukvårdens behov bättre ska tas tillvara vid högskoleutbildningar" samtidigt som det också är av största vikt, och som framhålls i motionen, att
- "vårdens företrädare har god inblick i vad som finns på forskningsfronten".

Samtidigt vill vi ställa följande frågor:

- Vilka utbildningar avses?
- Vilken utveckling handlar det om?
- Vilka samverkansformer menas?
- Varför bara Karolinska institutet som utbildningsanordnare?

Vi vill framhålla att i och med tillskapandet av Kliniska kunskapscentra (KKC) har vården tillsammans med utbildningsanordnare tagit ett större ansvar för att möta vårdens behov av adekvata utbildningsinsatser redan nu

Södertälje sjukhus, som är ett undervisningssjukhus med AT-läkarutbildning samt sjuksköterske- och paramedicinsk utbildning, har avtal med KI och Sophiahemmet Högskola (SH). Vi har i år tillsammans med SH byggt upp ett KKC, där vi tillsammans med utbildningsanordnarna, också vill ta tillvara den kompetens som finns ute i vården. Detta ger utbildningarna en större relevans.

Vårdens företrädare har också satsat på olika typer av traineeprogram för att få den kompetens som önskas.

Detta är viktiga initiativ, men det är också tydligt att det fortfarande finns kvar en hierarkibåde hos vårdens företrädare och utbildningsanordnarna. Som vi ser det är det inte bara förändringar i organisationen som behövs utan också förändringar i attityder och kultur - ett arbete på lång sikt oavsett politisk majoritet ("*Värdegrund för hälso- och sjukvården i Stockholms läns landsting inom ramen för en hälso- och sjukvårdsetisk plattform*", policy-dokument, juni 2002)

Norrtälje sjukhus AB:s yttrande

På Norrtälje sjukhus AB får AT, ST, sjuksköterskor i grund och specialistutbildning, sjukgymnaster och arbetsterapeuter delar av sin kliniska utbildning. Det innebär att sjukhuset har god kontakt med KI och övriga stiftelse-skolor. För att överbrygga klyftan mellan teori och praktik har sjukhuset med hjälp av FoUU- medel tillgång till, en till KI adjungerad, klinisk adjunkt sk. AKA för sjuksköterskeutbildningarna. Motsvarande finns för sjukgymnaster och arbetsterapeuter stationerade på Danderyds sjukhus. Här ges möjlighet att på klinisk nivå utbyta erfarenheter och att föra en aktiv dialog kring evidensbaserad vård och forskning.

NTS AB föreslår att:

En utbyggnad av kliniska lektorat och kliniska adjunkter till vården samt ett ökat antal yrkesverksamma sjukgymnaster, arbetsterapeuter och sjuksköterskor adjungeras till KI och stiftelseskolorna. För detta fodras ersättning i form av FOU- anslag eller motsvarande. Uppsatser som produceras av studenter och förbättringsåtgärder som genomförts på sjukhus och produktionsområden kan spridas via workshops.

NTS AB föreslår att:

KI inrättar en bank där sjukvården kan lämna förslag till olika forsknings och utvecklingsprojekt som skulle gagna den dagliga vården och som kan ligga som grund för val av ämne till kandidat och magisterexamen.

Kursplaner till grund och vidareutbildning:

NTS AB föreslår att:

En samverkansgrupp på Central nivå bildas som tillsammans med utbildningsstyrelser och rektorer för lärosätena, representanter för SO/ PO SJKH och FoUU utarbetar en modell för kunskapsutbyte och kunskapsöverföring. Detta för att få skola och vård att gå i takt